Evropský parlament
2014-2019

Dokument ze zasedání

B8-0349/2017 }
B8-0350/2017 }
B8-0351/2017 }
B8-0353/2017 }
B8-0355/2017 }
B8-0356/2017 }

RC1/REV

16.5.2017

SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ

předložený v souladu s čl. 128 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu

a nahrazující návrhy usnesení předložené skupinami:
S&D (B8-0349/2017)
ECR (B8-0350/2017)
Verts/ALE (B8-0351/2017)
GUE/NGL (B8-0353/2017)
ALDE (B8-0355/2017)
PPE (B8-0356/2017)

o provádění obecných zásad Rady týkajících se lesbických žen, homosexuálů, bisexuálů, transsexuálů a intersexuálů (LGBTI osob), zejména ve spojitosti s pronásledováním (vnímaných) homosexuálů v Čečensku (Rusko)
(2017/2688(RSP))

Cristian Dan Preda, Sandra Kalniete, Jaromír Štětina, Michael Gahler, Anna Maria Corazza Bildt
za skupinu PPE
Soraya Post, Tanja Fajon, Elena Valenciano, Knut Fleckenstein, Pier Antonio Panzeri
za skupinu S&D
Charles Tannock, Ian Duncan, Kay Swinburne, Anneleen Van Bossuyt, Mark Demesmaeker, Helga Stevens, Sander Loones, Raffaele Fitto
za skupinu ECR

Marietje Schaake, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Marielle de Sarnez, Gérard Deprez, Martina Dlabajová, María Teresa Giménez Barbat, Nathalie Griesbeck, Marian Harkin, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Ilhan Kyuchyuk, Frédérique Ries, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ramon Tremosa i Balcells, Johannes Cornelis van Baalen, Ivo Vajgl, Hilde Vautmans, Cecilia Wikström
za skupinu ALDE
Malin Björk, Helmut Scholz, Merja Kyllönen, Marisa Matias, Barbara Spinelli, Cornelia Ernst, Eleonora Forenza, Josu Juaristi Abaunz, Dimitrios Papadimoulis, Dennis de Jong
za skupinu GUE/NGL
Ulrike Lunacek, Rebecca Harms, Heidi Hautala, Ernest Urtasun, Terry Reintke, Barbara Lochbihler, Judith Sargentini, Molly Scott Cato
za skupinu Verts/ALE
Fabio Massimo Castaldo, Ignazio Corrao, Marco Zullo, Rosa D'Amato, Dario Tamburrano, Marco Valli, Tiziana Beghin, Isabella Adinolfi, Laura Ferrara, Laura Agea, Eleonora Evi, David Borrelli, Daniela Aiuto, Piernicola Pedicini

Usnesení Evropského parlamentu o provádění obecných zásad Rady týkajících se lesbických žen, homosexuálů, bisexuálů, transsexuálů a intersexuálů (LGBTI osob), zejména ve spojitosti s pronásledováním (vnímaných) homosexuálů v Čečensku (Rusko) (2017/2688(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na svá předchozí usnesení o Rusku,

– s ohledem na Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod,

– s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech,

– s ohledem na Evropskou úmluvu o lidských právech a protokoly k této úmluvě,

– s ohledem na ústavu Ruské federace, zejména na kapitolu 2 o právech a svobodách lidí a občanů;

– s ohledem na obecné zásady Rady EU ze dne 24. června 2013 pro prosazování a ochranu požívání veškerých lidských práv lesbickými ženami, homosexuály, bisexuály, transsexuály a intersexuály (LGBTI),

– s ohledem na závěry Rady EU ze dne 16. června 2016 o rovnosti osob LGBTI,

– s ohledem na obecné zásady Evropské unie týkající se ochránců lidských práv, mučení a špatného zacházení,

– s ohledem na své usnesení ze dne 4. února 2014 o plánu EU proti homofobii a diskriminaci na základě sexuální orientace a genderové identity[1],

– s ohledem na prohlášení, které dne 13. dubna 2017 vydali odborníci OSN na lidská práva o zneužívání a zadržování homosexuálních mužů v Čečensku,

– s ohledem na akční plán EU pro lidská práva a demokracii na období 2015–2019,

– s ohledem na své usnesení ze dne 14. prosince 2016 o výroční zprávě o lidských právech a demokracii ve světě za rok 2015 a o politice Evropské unie v této oblasti[2],

– s ohledem na prohlášení, které dne 6. dubna 2017 vydala mluvčí místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federiky Mogheriniové o porušování lidských práv homosexuálních mužů v Čečensku,

– s ohledem na místní prohlášení EU ze dne 19. dubna 2017 o porušování lidských práv homosexuálních mužů v Čečensku;

– s ohledem na prohlášení EU ze dne 27. dubna 2017 ve Stálé radě OBSE k průběžným

[1] Úř. věst. C 93, 24.3.2017, s. 21.
[2] Přijaté texty, P8_TA(2016)0502.

zprávám o zatýkání a vraždách homosexuálních mužů čečenskou vládou,

– s ohledem na prohlášení vydané dne 7. dubna 2017 mluvčím ministerstva zahraničních věcí USA,

– s ohledem na prohlášení, které dne 13. dubna 2017 vydal ředitel Úřadu OBSE pro demokratické instituce a lidská práva (ODIHR),

– s ohledem na společnou tiskovou konferenci místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční a bezpečnostní politiku Federiky Mogheriniové a ruského ministra zahraničí Sergeje Lavrova, která se konala dne 24. dubna 2017 v Moskvě,

– s ohledem na čl. 128 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že dne 1. dubna 2017 zveřejnily ruské nezávislé noviny Novaja gazeta první zprávu o násilném zadržení a uvěznění více než sta homosexuálních mužů nebo mužů, kteří jsou jako homosexuálové vnímáni, v autonomní Čečenské republice Ruské federace v rámci koordinované kampaně, která je údajně organizována vnitrostátními orgány a bezpečnostními silami na přímý rozkaz čečenského prezidenta Ramzana Kadyrova;

B. vzhledem k tomu, že noviny Novaja Gazeta uvedly, že násilně zadržené osoby byly vystaveny špatnému zacházení a mučení a byly nuceny sdělovat totožnost dalších LGBTI osob; vzhledem k tomu, že podle těchto zpráv nejméně tři muži zemřeli, dva v důsledku zacházení ve vazbě a jeden byl zabit svou rodinou, která na něm spáchala tzv. „vraždu ze cti“;

C. vzhledem k tomu, že původní zprávy nezávisle potvrdily také organizace Human Rights Watch a Mezinárodní krizová skupina, přičemž obě citovaly místní zdroje, jež potvrzují, že policie a bezpečnostní složky se zaměřují na muže, kteří jsou vnímáni jako homosexuálové, a zadržují je;

D. vzhledem k tomu, že čečenské orgány tato tvrzení údajně odmítly a projevily neochotu je vyšetřovat a stíhat;

E. vzhledem k tomu, že většina obětí neusiluje o dosažení spravedlnosti, protože se obává odvetných opatření ze strany místních orgánů; vzhledem k tomu, že homosexuálové a lesby a lidé, kteří jsou jako homosexuálové nebo lesby vnímáni, jsou obzvláště zranitelní kvůli silné homofobii ve společnosti a jsou ohroženi „vraždami ze cti“ ze strany svých příbuzných;

F. vzhledem k tomu, že po letech hrozeb a represí a dramatickém zhoršení situace v oblasti lidských práv v severním Kavkazu nemohou v tomto regionu pracovat prakticky žádní nezávislí novináři nebo aktivisté za lidská práva; vzhledem k tomu, že novinářům, kteří pracují pro noviny Novaja gazeta, jež o brutálním zásahu jako první informovaly, bylo v souvislosti s jejich prací vyhrožováno smrtí; vzhledem k tomu, že čečenské orgány všechna tvrzení popřely a žádaly, aby novináři uvedli jména obětí, s nimiž vedli rozhovor;

G. vzhledem k tomu, že policie v Petrohradu a v Moskvě zadržela aktivisty působící v oblasti LGBTI, kteří se pokoušeli informovat o stíhání homosexuálních mužů v Čečensku a žádali vyšetřování;

H. vzhledem k tomu, že Ruská federace je signatářem několika mezinárodních úmluv v oblasti lidských práv a jakožto člen Rady Evropy a signatář Evropské úmluvy o ochraně lidských práv má povinnost zajistit bezpečnost všech osob, které mohou být ohroženy, a to i v důsledku jejich sexuální orientace; vzhledem k tomu, že Rusko má povinnost vyšetřit zločiny páchané čečenskými orgány a disponuje prostředky nezbytnými k provedení tohoto šetření; vzhledem k tomu, že homosexualita byla v Ruské federaci dekriminalizována v roce 1993;

I. vzhledem k tomu, že prezident Putin pověřil ruskou veřejnou ochránkyni lidských práv Taťjanu Moskalkovovou vytvořením pracovní skupiny, jež má tato obvinění prošetřit;

J. vzhledem k tomu, že LGBTI osoby jsou chráněny podle stávajícího mezinárodního práva v oblasti lidských práv i podle ruských vnitrostátních právních předpisů; vzhledem k tomu, že jsou však často zapotřebí konkrétní kroky k tomu, aby LGBTI osoby mohly svých lidských práv plně požívat, jelikož sexuální orientace a genderová identita mohou znamenat další riziko diskriminace, šikany a stíhání, a to nejen ve školách, na pracovištích a v širší společnosti, ale také v rodinách; vzhledem k tomu, že úkolem a odpovědností policie, soudů a orgánů je proti těmto formám diskriminace i negativním společenským postojům bojovat;

K. vzhledem k tomu, že obecné zásady Rady EU týkající se LGBTI osob určují delegacím EU a velvyslanectvím členských států proaktivní úlohu při prosazování práv těchto osob; vzhledem k tomu, že tyto zásady označují boj proti násilí zaměřenému na LGBTI osoby a podporu ochránců lidských práv LGBTI osob za prioritní oblasti;

L. vzhledem k tomu, že dne 7. března 2017 přijalo Rusko právní úpravu, která dekriminalizuje domácí násilí tím, že „ublížení na zdraví v rámci rodiny“ redukuje z trestného činu na přestupek, což vede k nižším trestům pro pachatele; vzhledem k tomu, že Evropský parlament o této otázce diskutoval na svém dílčím zasedání ve Štrasburku ve dnech 13.–16. března 2017;

1. vyjadřuje hluboké znepokojení nad zprávami o svévolném zadržování a mučení mužů, kteří jsou vnímáni jako homosexuálové, v Čečenské republice Ruské federace; vyzývá orgány, aby ukončily tuto kampaň pronásledování, okamžitě propustily osoby, které jsou stále nelegálně zadržovány, zajistily právní a fyzickou ochranu obětem a obráncům lidských práv a novinářům, kteří se tímto případem zabývají, a umožnily mezinárodním organizacím pro lidská práva provést důvěryhodné vyšetření údajných zločinů;

2. odsuzuje veškerá prohlášení čečenských orgánů, které tolerují a podněcují násilí vůči LGBTI osobám, včetně prohlášení mluvčího čečenské vlády, který odmítl existenci homosexuálů v Čečensku a zprávu diskreditoval jako „lži a naprosté dezinformace“; vyjadřuje politování nad neochotou místních orgánů vyšetřovat a stíhat vážná porušení zaměřená konkrétně na jednotlivce na základě jejich sexuální orientace a připomíná orgánům, že svoboda shromažďování, svoboda sdružování a svoboda projevu jsou

univerzálními právy platnými pro všechny; vyzývá k okamžitému propuštění těch, kteří jsou nadále nezákonně zadržováni; naléhavě vyzývá ruské orgány, aby obětem i ochráncům lidských práv, kteří se tímto případem zabývají, poskytly právní a fyzickou ochranu;

3. bere na vědomí skutečnost, že prezident Putin dal ruskému ministerstvu vnitra a federálnímu prokurátorovi pokyny, aby události v Čečensku vyšetřili, a vyzývá Komisi, členské státy a Radu Evropy, aby ruským orgánům nabídly materiální pomoc a poradenství při vyšetřování;

4. vyzývá orgány Čečenska a Ruské federace, aby dodržovaly vnitrostátní právní předpisy a mezinárodní závazky, prosazovaly zásady právního státu a všeobecně platné normy v oblasti lidských práv a podporovaly rovnost a nediskriminaci, a to i v případě LGBTI osob, a aby tato opatření podpořily kroky, jako jsou kampaně ke zvyšování povědomí a prosazování kultury tolerance, respektu a začleňování na základě nenásilí, rovnosti a nediskriminace; požaduje přijetí okamžitých opatření na ochranu zranitelných osob, které by se mohly stát oběťmi, a pro plnou rehabilitaci všech obětí mučení;

5. vyjadřuje politování nad rozsáhlým porušováním lidských práv v regionu a nad atmosférou beztrestnosti, která takovéto činy umožňuje, a požaduje, aby ve spolupráci s občanskou společností byla vypracována právní a další opatření k předcházení takovému násilí a k monitorování a účinnému stíhání pachatelů tohoto násilí; zdůrazňuje, že konečnou odpovědnost za vyšetření těchto činů nese Rusko a jeho vláda, která musí pachatele postavit před soud a chránit všechny ruské občany před protiprávními činy;

6. naléhavě vyzývá k okamžitému, nezávislému, objektivnímu a důkladnému vyšetření případů věznění, mučení a vražd s cílem předat jejich duchovní i faktické původce spravedlnosti a ukončit beztrestnost; vítá v tomto ohledu vytvoření pracovní skupiny pod vedením ruské veřejné ochránkyně lidských práv, která tyto činy vyšetřuje; vyzývá ruské orgány, aby nařídily úřadu generálního prokurátora poskytnout skutečnou anonymitu a další ochranu obětem a svědkům čečenské anti-homosexuální čistky a jejich rodinám, aby se mohli účastnit vyšetřování; vyzývá delegaci EU a velvyslanectví a konzuláty členských států v Rusku, aby vyšetřování aktivně monitorovaly a aby dále zvýšily úsilí o spolupráci s oběťmi, LGBTI osobami, novináři a ochránci lidských práv, kteří jsou v současnosti ohroženi;

7. vyzývá Komisi, aby spolu s mezinárodními organizacemi v oblasti lidských práv a s ruskou občanskou společností pomáhala lidem, kteří uprchli z Čečenska, a aby osvětlila skutečnosti týkající se této ostudné kampaně; vyzývá dále členské státy, aby zjednodušily postupy žádání o azyl pro tyto oběti, novináře a ochránce lidských práv v souladu s evropskými a vnitrostátními právními předpisy;

8. vítá a bere na vědomí úsilí mnoha vedoucích delegací EU a jejich zaměstnanců a velvyslanců členských států a jejich zaměstnanců o podporu obránců lidských práv LGBTI osob a prosazování nediskriminace a rovných práv; vyzývá vedoucí delegací EU a další zaměstnance Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ), aby konzultovali s Parlamentem a příslušnými poslanci Parlamentu vždy, když mají dotazy nebo chtějí poskytnout Parlamentu informace, včetně výroční konference velvyslanců v září;

poukazuje na to, že je důležité, aby delegace EU a zastoupení členských států tyto obecné zásady znaly a uplatňovaly je; vyzývá v této souvislosti ESVČ a Komisi, aby usilovaly o strategičtější a systematičtější provádění obecných zásad, a to zvyšováním povědomí o dané problematice mezi zaměstnanci EU ve třetích zemích a jejich odbornou přípravou s cílem umožnit efektivní projednávání problematiky práv LGBTI osob v rámci politických dialogů a dialogů o lidských právech se třetími zeměmi i na mnohostranných fórech a podporou úsilí vyvíjeného občanskou společností;

9. důrazně upozorňuje na význam soustavného posuzování toho, jak jsou tyto obecné zásady prováděny, a to na základě jasných kritérií; naléhavě vyzývá Komisi, aby vypracovala a zveřejnila důkladné hodnocení provádění obecných zásad ze strany delegací EU a diplomatických zastoupení členských států ve všech třetích zemích s cílem odhalit případné rozdíly a mezery v provádění a odstranit je;

10. vyjadřuje hluboké politování nad tím, že Ruská federace v červnu 2016 hlasovala proti rezoluci Rady OSN pro lidská práva o ochraně proti násilí a diskriminaci na základě sexuální orientace a genderové identity;

11. připomíná ruským a čečenským orgánům, že regionální, kulturní a náboženské hodnotové systémy by neměly být využívány jako ospravedlnění pro tolerování diskriminace, násilí, mučení nebo zadržování jednotlivců či skupin, a to i z důvodu sexuální orientace či genderové identity, nebo pro podílení se na takových aktech;

12. se znepokojením bere na vědomí novou právní úpravu o domácím násilí, včetně násilí na dětech, kterou Rusko přijalo a kterou Parlament považuje za krok zpět; zdůrazňuje, že právní předpisy, které tolerují násilí v rodině, mohou mít závažné důsledky jak pro oběti, tak pro společnost jako celek; vyzývá Komisi a ESVČ, aby i nadále prosazovaly vymýcení všech forem násilí založeného na pohlaví, včetně domácího násilí, chránily zranitelné osoby a podporovaly oběti, a to jak v Evropě, tak mimo ni;

13. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Radě, Komisi, generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, vysokému komisaři OSN pro lidská práva, vládě a parlamentu Ruské federace a čečenským orgánům.